

Lokaal Addendum

Lokaal werkingsgebied

Referentieregio Westhoek bestaande uit volgende gemeenten:

Gemeente	Inwoners op 1/01/2023
Alveringem	5.054
De Panne	11.083
Diksmuide	17.162
Heuvelland	7.951
Houthulst	10.320
Ieper	35.376
Koekelare	8.869
Koksijde	21.662
Kortemark	12.863
Langemark-Poelkapelle	8.008
Lo-Reninge	3.237
Mesen	1.067
Nieuwpoort	11.487
Poperinge	19.938
Veurne	12.416
Vleteren	3.605
Zonnebeke	12.658
TOTAAL	202.756

Algemene uitdagingen op vlak van hulp- en dienstverlening in de Westhoek:

De Westhoek is een streek met een specifieke plattelands- en kustcontext. De globale regio deelt dezelfde perifere ligging. Het is een uitgestrekte regio (1198 km² en 85% open ruimte) met lage bevolkingsdichtheid (181 inw/km²) en de afwezigheid van erkende centrumsteden.

In deze regio wordt men in de praktijk van de hulp- en dienstverlening elke dag opnieuw geconfronteerd met bepaalde knelpunten:

- verdoken armoede en sociale uitsluiting. Armoede is niet geconcentreerd zoals in steden, maar veel meer verspreid. Bij inwoners is er ook een zekere trots die hen ervan weerhoudt om uit te komen voor hun kwetsbare situatie, laat staan dat men hulp wil vragen. Men houdt het liever verborgen.
- lokale voorzieningen zoals onderwijsinstellingen, banken, zorg- en welzijnsvoorzieningen, sport en recreatie, cultuur,... verdwijnen uit dorpen/landelijke gemeenten en vestigen zich voornamelijk in de vier kleinstedelijke centra

Capacity Building Lokale Partnerschappen

van Ieper, Veurne, Diksmuide en Poperinge. Soms trekken voorzieningen zich zelfs volledig terug uit de regio richting de omliggende centrumsteden (Oostende, Brugge, Roeselare en Kortrijk). Inwoners die noch over computer, smartphone,... noch over een eigen wagen beschikken, hebben het zeer moeilijk om deel te nemen aan de maatschappij en voelen zich ook vaak sociaal uitgesloten.

- Hulp- en dienstverleningsactoren bestaan voornamelijk uit kleinere teams (omdat subsidiering van organisaties vaak gebeurt op basis van het aantal inwoners) die moeten opereren in een zeer groot en uitgestrekt werkingsgebied. Door de slechte openbaarvervoervoorzieningen geraken kwetsbare personen vaak heel moeilijk tot bij de ondersteunende diensten en moeten de diensten zelf richting de doelgroep trekken. Dit vraagt heel wat tijd en dienstverplaatsingen. De hulp- en dienstverlening in onze regio Westhoek is dus geografisch sterk verspreid met als gevolg dat het bestaande aanbod vaak onvoldoende gekend is bij de lokale bevolking of onvoldoende tot bij de doelgroep geraakt.

Anderzijds is het wel zo dat door deze specifieke geografische context van de Westhoek heel wat actoren dezelfde knelpunten en uitdagingen binnen de interne werking ervaren. Door een lange traditie van samenwerking proberen deze hulp en dienstverleningsactoren zo goed als mogelijk onderling af te stemmen en een antwoord te bieden op die specifieke uitdagingen vanuit een 'lotgenotengevoel'.

Regio-uitdagingen

In deze regio werden uitdagingen per (gebundelde) persona geformuleerd en staan hier in volgorde van meest voorkomende persona in die regio. De persona vind je verder in dit document.

De regio-uitdagingen zijn:

- **Regio-uitdaging 1 JONGVOLWASSENEN gebaseerd op persona's Jordy, Cindy, Roy en Saled**

De vier persona's schetsen de jongeren/jongvolwassenen in de Westhoek (18 – 30) waarbij er een verwevenheid is van problematieken op zeer diverse levensgebieden, die de draagkracht van de jongere sterk aantasten.

Deze jongeren ervaren een moeilijke jeugd in een onstabiele gezinssituatie (opgegroeid bij grootouders, in instellingen, kennen generatiearmoede, zijn vluchteling...). Ze hebben nog steeds weinig structuur in hun leven (geen dagritme, gaan/gingen niet naar school/werk die structuur kan brengen). Ze zijn vaak ook laaggeschoold en zitten zelf (nog steeds) in een financieel afhankelijke situatie (leefloon, uitkering, schuldbemiddeling). Hierdoor kennen zij ook een onstabiele woonsituatie. Sommige van deze jongeren hebben en plus een migratieachtergrond waar er een bijkomende drempels zijn: taal en cultuurskloof.

Er is meestal een psychische kwetsbaarheid en/of mentale beperking, al is het soms moeilijk om een juiste diagnose te stellen. Deze jongeren zijn hierdoor in het verleden al vaak van het kastje naar de muur gestuurd binnen de GGZ-sector en VAPH-sector (vb. CGG zegt dat het een mentale beperking is en stuurt door naar VAPH, omgekeerd zegt VAPH dat het geen mentale beperking is maar er een psychische kwetsbaarheid is). De realiteit noopt ons te stellen dat het vaak een combinatie van beide is. Daarbovenop komt dat enkelen ook een verslavingsproblematiek kennen (drugs, alcohol, gamen, gokken,...).

Deze jongeren hebben weinig zelfinzicht, een laag zelfbeeld en berusten in een vorm van moedeloosheid. Er is echter ook geen motivatie aanwezig bij hen om het tij te keren en te streven naar meer initiatief, zelfstandigheid of de zoektocht naar hulp, opleiding of tewerkstelling.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Wij zoeken naar partners die een laagdrempelig, breed generalistisch, flexibel, multidisciplinair, krachtgericht ondersteuningsaanbod ontwikkelen dat gerealiseerd wordt vanuit een multidisciplinair samenwerkingsverband op Westhoekniveau. Er moeten interventies uitgewerkt worden voor volgende uitdagingen:

- De jongere krijgt op alle nodige levensdomeinen ondersteuning en/of de reeds aanwezige hulp en ondersteuning wordt gecoördineerd (casemanagement).
- Empowerment is belangrijk waarbij de jongere met de nodige ondersteuning dingen aangeleerd krijgt (basisvaardigheden, basis sociale vaardigheden, basis financieel beheer, basis 'alleen wonen',...) en zelf op termijn de regie van zijn leven weer in handen neemt. De jongere moet maximaal eigenaar zijn van zijn eigen traject en ondersteuningsdoelen.
- Zelfinzicht bijbrengen (leren formuleren van hulpvragen, inzicht in en omgaan met een verslaving, eigen beperkingen en krachten,...)
- Verruimen van het formeel en informeel netwerk
- Verbeterde woonsituatie
- Nabijheid van het hulp- en ondersteuningsaanbod omwille van de mobiliteitsproblematieken in een landelijke regio als de Westhoek.

● **Regio-uitdaging 2 ZORGWEKKENDE AANBODMIJDERS gebaseerd op persona's Thierry en John**

De persona's van Thierry en John schetsen de doelgroep volwassenen in de Westhoek waarbij er een verwevenheid is van problematieken op zeer diverse levensdomeinen. Er is soms hulpverlening geweest maar dit werd niet positief ervaren en er is dus geen of weinig vertrouwen in het bestaande hulp- of ondersteuningsaanbod. Vaak komen ze wel in contact met politie en justitie. Het zijn (zorgwekkende) aanbodmijders.

De problematieken die deze doelgroep ervaren, zijn te situeren in verslaving (drugs, alcohol,...), dak- en thuisloosheid, (kleine) criminaliteit en een gebrek aan verbinding met/toegang tot het maatschappelijke leven. En als ze contacten hebben met anderen, gaat het vaak over 'verkeerde vrienden'. Structuur in hun dagelijkse leven is er niet want ze zijn meestal werkloos, hebben geen dagritme. De samenhang van deze problemen zorgen er voor dat deze doelgroep zeer moeilijk bereikbaar is.

Wij zoeken naar partners die een laagdrempelig, breed generalistisch, flexibel, multidisciplinair, krachtgericht ondersteuningsaanbod ontwikkelen dat gerealiseerd wordt vanuit een multidisciplinair samenwerkingsverband op Westhoekniveau. Er moeten interventies uitgewerkt worden voor volgende uitdagingen:

- Ontwikkelen van een outreachende en aanklappende, breed generalistisch, multidisciplinair, krachtgericht ondersteuningsaanbod dat gerealiseerd wordt vanuit een multidisciplinair samenwerkingsverband op Westhoekniveau. De aanbodmijders krijgen op de nodige levensdomeinen ondersteuning en geven zelf ook mee de prioriteiten aan. Ze worden aanschouwd als eigenaar van hun eigen traject.
- Empowerment is belangrijk waarbij via de ondersteuning en coaching dingen aangeleerd worden (basisvaardigheden, basis sociale vaardigheden, basis financieel en administratief beheer, housing first,...). Stapsgewijs op hun tempo nemen ze zelf de regie van hun leven weer in handen.
- Zelfinzicht en zelfvertrouwen bijbrengen (leren formuleren van hulpvragen, inzicht in en omgaan met een verslaving,...)
- Verruimen van het formeel en informeel netwerk (buddies, vrijetijdsbesteding, oefenkanalen,...)
- Stimuleren en motiveren naar activering
- Nabijheid van het hulp- en ondersteuningsaanbod is belangrijk omwille van de mobiliteitsproblematieken in een landelijke regio als de Westhoek.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

- **Regio-uitdaging 3 PERSONEN MET EEN MIGRATIEACHTERGROND gebaseerd op persona's Albena en Saled**

Deze persona's schetsen de doelgroep personen met een migratieachtergrond die zich met een gezin gevestigd hebben in de Westhoek. Er is weinig sociaal weefsel, zelfs niet binnen hun eigen gemeenschap. Want in de regio Westhoek zijn er namelijk geen grote steden met 'wijken' waar bepaalde culturele gemeenschappen geclusterd zijn en er dus al ondersteuning kan zijn vanuit de eigen gemeenschap. Men woont eerder wijd verspreid in de verschillende (deel)gemeentes en dorpen doorheen de streek wat enerzijds zeer positief is ifv inclusie. Anderzijds ook een uitdaging ikv de zelfredzaamheid en mobiliteit wanneer zij noch een eigen sociaal netwerk hebben van gelijkgestemden, noch beroep kunnen doen op een sociaal netwerk van lokale bevolking.

Er heerst dus een grote cultuurskloof waardoor het niet altijd evident is om zich te schikken naar arbeidsattitudes die hier verwacht worden. Vaak zijn er ook psycho-sociale problematieken (bv. trauma's nav vlucht uit oorlogsgebied) waardoor zij niet steeds het gedrag stellen op de werkvloer die aan het verwachtingspatroon van werkgevers voldoet. Daarenboven zien we bij de vrouwelijke migranten dat zij vaak de volle verantwoordelijkheid opnemen voor de zorg van hun gezin. Soms willen zij wel werken maar zien niet goed in hoe dit gecombineerd kan worden met de zorg voor hun echtgenoot en kinderen of met de zorg voor zichzelf (er zijn vaak bij hen ook medische/psychosociale problemen). Vaak wil de echtgenoot ook gewoon niet dat ze andere sociale contacten heeft buitenshuis of werkt.

Wij zoeken naar partners die een laagdrempelig, breed generalistisch, flexibel, multidisciplinair, krachtgericht ondersteuningsaanbod ontwikkelen dat gerealiseerd wordt vanuit een multidisciplinair samenwerkingsverband op Westhoekniveau. Er moeten interventies uitgewerkt worden voor volgende uitdagingen:

- Verruimen van het formeel en informeel netwerk (buddies, vrijetijdsbesteding, oefenkansen Nederlands,...)
- Ondersteuning naar sociale contacten buitens huis en daarna ook richting werk waarbij aandacht gaat naar de randvoorwaarden (motivatie, kinderopvang, gezinsondersteuning, mobiliteitsdrempels,...) en waarbij het volledige gezin betrokken wordt zodat ook de partner en/of kinderen de tewerkstellingskansen voor de vrouw mee steunen, cultuurdrempels worden weggewerkt én iedereen er de voordelen van in ziet.
- Nabijheid van het hulp- en ondersteuningsaanbod is belangrijk omwille van de mobiliteitsproblematieken in een landelijke regio als de Westhoek.

Lokale Analyse

- **Resultaten verrijking-sessies**

In deze regio werd een verrijking-sessie georganiseerd met externe partners. Deze verrijking werd georganiseerd per regio-uitdaging en niet per persona. De resultaten van deze sessie zijn:

Er zijn voor de regio Westhoek veel uiteenlopende verrijkingen genoteerd. Er wordt nagenoeg door elke deelnemer, meerdere malen verwezen naar de nood om een nabije hulp- en dienstverleningsaanbod te hebben omwille van de uitgestrektheid van de regio en daarmee samenhangende mobiliteitsproblematieken. Ook wordt er verwacht dat hulpverleners/coaches de gehele multiproblematiek van een persoon mee ontrafelen, contextualiseren en het netwerk van deze persoon betrekken/versterken. Verder vragen meerdere partners aandacht voor het hoge aantal mensen met een psychische kwetsbaarheid in deze regio, al dan niet omwille van verslaving, mentale beperking, trauma en/of een ontwikkelingsstoornis. Daarnaast wordt er aangevuld dat er nood is om in de regio in te zetten op:

- Huisvestingsproblematieken bij de doelgroep
- Juridische/politionele problemen van de doelgroep

Capacity Building Lokale Partnerschappen

- onvoldoende zichtbaarheid en laagdrempeligheid van bestaande hulp- en dienstverlening (versnipperd, in kleinstedelijke centra,...)
- Beperkte kinderopvang.

● Arena-analyse

In elke regio werd een arena-analyse georganiseerd met de kernpartners VDAB en Lokale Besturen. Uit deze arena-analyse komen een aantal types dienstverlening die nodig zijn in het lokale partnerschap. Deze types werden eveneens verrijkt op de verrijkingsdag.

Op basis van de obstakels, drempels en multiproblematieken vanuit de drie doelgroepen (persona's) en op basis van alle voorbereidende gesprekken in de referentieregio Westhoek rond uitdagingen in de begeleiding via het partnerschap wordt aanvullend geformuleerd welke rode draden gezien worden. Types dienstverlening:

- Outreachend/aanklampend
- Versnippering in de begeleiding tegengaan (casemanagement)
- Bouwen aan persoonlijk netwerk/ formeel netwerk
- Bieden van structuur
- (Jongeren)coaching
- (Ambulante) Psychische hulp
- (Ambulante) verslavingshulp (alcohol en drugs/game/gok)
- (Ambulante) woonbegeleiding
- Buddywerking, ervaringsdeskundigen, rolmodellen
- Contextbegeleiding
- Trajectbegeleiding
- Screening / diagnose
- Ervaringsvloeren (werkervaring) en oefenkansen
- Nazorg, blijven opvolgen bij alle dienstverlening

In de regio Westhoek willen we dus inzetten op het opstarten van een multidisciplinair samenwerkingsverband (bestaande uit actoren wonen – welzijn/zorg – werk) die een laagdrempelig, outreachend en aanklampend, breed generalistisch, flexibel, multidisciplinair, krachtgericht ondersteuningsaanbod ontwikkelen voor de doelgroepen. De omschreven doelgroepen krijgen op alle nodige levensdomeinen ondersteuning en/of de reeds aanwezige hulp wordt gecoördineerd (casemanagement).

Capacity Building Lokale Partnerschappen

• Persona's

SALED

*"Ik wil en kan alles wat werk betreft.
Help mij zoeken."*

Context

Saled is een 22-jarige erkende Afghaanse vluchteling die in een huurwoning op het platteland woont. Hij is gevlucht van de taliban, maar omdat hij daar een fysiek letsel en een trauma aan heeft overgehouden wil hij daar niet over praten. Hij rookt jointjes om zichzelf tot rust te brengen.

In Afghanistan heeft hij nooit gewerkt. Hij wil nu graag vaardigheden opbouwen om daarna werk te kunnen vinden.

Hij volgt sinds kort Nederlandse les maar dit gaat moeilijk, want hij is analfabeet. Hij spreekt geen Engels, er is dus enkel contact via een tolk mogelijk.

Saled is op zoek naar werk en wil om het even wat doen. Hij voelt immers de druk van de familie in Afghanistan om snel werk te vinden en geld op te sturen. Heeft geen hoger diploma en geen werkervaring.

Sociaal netwerk

Hulpverleners en de bewoners in het asielcentrum waar hij eerst verbleef. Hij heeft ook contact met de VDAB-bemiddelaar in zijn zoektocht naar werk.

Problematieken

- Geen vaste woonplaats
- Slechte woonkwaliteit**
- Schulden
- Financiële onzekerheid
- Generatiearmoede
- Geen werk**
- Beperkte werkvaardigheden**
- Lage digitale vaardigheden
- Laaggeschoold
- Schoolcultuur
- Administratieve problemen
- Geen kinderopvang
- Cultuurkloof
- Nieuwkomer**
- Taalbarrière**
- Analfabetisme**
- Beperkte mobiliteit
- Fysiek probleem
- Fysieke beperking
- Psychische problematiek**
- Mentale beperking
- Lage zelfkennis
- Familiaal geweld
- Familiale problemen
- Moeilijke thuissituatie
- Drugs/alcohol verslaving
- Game/gok verslaving
- Detentie verleden
- Agressie
- Moedeloos
- Gebrek aan zelfstandigheid
- Geen sociaal netwerk
- Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Vaardigheden, inkomen, taal, woning, werk, administratieve ondersteuning, eigenlijk ook psychologische ondersteuning. Zo snel mogelijk de Belgische nationaliteit. Hij vraagt vooral dagbesteding en wil financieel vooruit geraken.

Drempels, motivaties & attitudes

Hoge motivatie om te werken maar geen realistisch doel en geen kennis Nederlandse taal. Hij heeft een trauma overgehouden aan vlucht en overschat zichzelf.

Hij heeft geen relevante werkervaring. Hij is moeilijk te boricen, maar komt zijn afspraken na en is gemotiveerd om werk te vinden.

Huidige beleving van de dienst

Saled komt via het asielcentrum in contact met NL les en hulpverleners. In het begin is hij erg hoopvol, maar hij geraakt gedemotiveerd en gefrustreerd omdat alles te lang duurt. De diensten in zijn provincie zijn immers onderbemand. Er is voldoende aanbod in aangrenzende provincies maar er is naar hulpverlening weinig aanbod dat provincie overschrijdend werkt.

Regio's en werkingsgebieden

- West-Vlaanderen:** Brugge, ZuidWest, Westhoek
- Oost-Vlaanderen:** Stad Gent, Meetjesland, Scheldeland
- Antwerpen:** Stad Antwerpen, Klein-Brabant Vaartland, Liet, SELAB
- Limburg:** Genik, Maasland, Midden Limburg, West-Limburg
- Vlaams-Brabant:** Demerland, Zuidoost Hageland, Zuidwest Rand

Capacity Building Lokale Partnerschappen

CINDY

"Ik heb weinig vertrouwen
in hulpverlening"

Context

Cindy is een jonge vrouw van 21 met een lichte mentale beperking die momenteel inwoont bij haar zieke grootvader op het platteland. De relatie met haar grootvader verloopt stroef: hij vindt dat ze te weinig haar best doet om aan de slag te gaan. Ze heeft nu een leefloon.

Cindy heeft enkel een getuigschrift tweede graad BSO en heeft dus geen recht op wachtuikering. Ze heeft de afgelopen jaren af en toe gewerkt in de horeca maar onvoldoende om een uitkering te krijgen. Naast haar mentale beperking heeft ze ook zeer weinig zelfkennis en heel weinig zelfdiscipline. Ze ligt vaak lang in bed, waardoor ze vaak haar afspraken mist. Ze woonde vroeger bij haar moeder die alles in handen nam en heeft dus eigenlijk een aangeleerde hulpeloosheid.

Ze heeft weinig generieke competenties.

Sociaal netwerk

Grootvader, één vriend waarmee ze joints rookt (rondhangend op het pleintje).

Problematieken

Geen vaste woonplaats Slechte woonkwaliteit Schulden Financiële onzekerheid Generatiearmoede Geen werk Beperkte werkvaardigheden Lage digitale vaardigheden Laaggeschoold Schooluitval Administratieve problemen Geen kinderopvang Cultuursloof Nieuwkomer Taalbarrière Analfabetisme Beperkte mobiliteit	Fysiek probleem Fysieke beperking Psychische problematiek Mentale beperking Lage zelfkennis Familiaal geweld Familiale problemen Moelijke thuissituatie Drugs/alcohol verslaving Game/gok verslaving Detentie verleden Agressie Moedeloos Gebrek aan zelfstandigheid Geen sociaal netwerk Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Werk en eigen woonst maar heeft eigenlijk trajectbegeleiding nodig om structuur in haar leven te krijgen.

Drempels, motivaties & attitudes

Laag zelfbeeld, paniekaanvallen als ze tussen te veel mensen is (wil daardoor geen openbaar vervoer nemen), gaat niet graag om met mensen, geen rijbewijs, moeite met lezen en schrijven, digitaal zwak.

Zo goed als geen intrinsieke motivatie, komt afspraken vaak niet na omdat ze niet op tijd opstaat.

Ze heeft weinig vertrouwen in hulpverlening.

Regio's en werkingsgebieden

- West-Vlaanderen: Brugge, ZuidWest, MidWest, Westhoek
- Oost-Vlaanderen:
- Antwerpen: BODUKAP, Lier
- Limburg: Maasland, Welzijnsregio
- Vlaams Brabant: Zuidoost Hagelend

ROY

"Ik wil eigenlijk met rust gelaten worden,
maar ik besef dat ik moet veranderen"

Context

Roy is een Belgische jongeman van 22, die bij zijn ouders woont in een kleine landelijke gemeente. Het gezin is kwetsbaar en gekend bij het OCMW. Hij woont in een wijk waar nog veel jongeren met complexe problematieken wonen.

Hij is verslaafd aan gamen en komt nooit buiten. Eigenlijk wil hij niets, hij wil gewoon gerust gelaten worden. Roy heeft geen diploma. Hij is gestopt na de tweede graad BSO, omdat hij werd gepest. Omdat hij wereldvreemd overkomt en ook last heeft van ernstige driftbuien vermoeden zijn begeleiders dat hij autisme heeft, hij staat op een lange wachtlijst om hiervoor een test te krijgen.

Hij begint te beseffen dat hij zijn gedrag moet veranderen als hij een toekomst wil.

Sociaal netwerk

Ouders (moeder ondersteunt veel), één game vriend, begeleider VDAB.

Problematieken

Geen vaste woonplaats Slechte woonkwaliteit Schulden Financiële onzekerheid Generatiearmoede Geen werk Beperkte werkvaardigheden Lage digitale vaardigheden Laaggeschoold Schooluitval Administratieve problemen Geen kinderopvang Cultuursloof Nieuwkomer Taalbarrière Analfabetisme Beperkte mobiliteit	Fysiek probleem Fysieke beperking Psychische problematiek Mentale beperking Lage zelfkennis Familiaal geweld Familiale problemen Moelijke thuissituatie Drugs/alcohol verslaving Game/gok verslaving Detentie verleden Agressie Moedeloos Gebrek aan zelfstandigheid Geen sociaal netwerk Mantelzorg

Regio's en werkingsgebieden

- West-Vlaanderen: Westhoek
- Oost-Vlaanderen: Stad Gent, Meetjesland, Scheldeland
- Antwerpen: BODUKAP, Heist-Berlaar-Nijlen, KINA, Lier
- Limburg: Genk, Haspengouw, Maasland, Welzijnsregio, West-Limburg
- Vlaams Brabant: Demerland, Zuidoost Hagelend, Zuidwest Rand

Begeleidingsvraag

Administratie, sociale integratie, zich krijgen op eigen kunnen, psychologische begeleiding

Drempels, motivaties & attitudes

Weinig motivatie om te veranderen, een gebrek aan basisattitude, heeft veel ondersteuning nodig (kleine stapjes), komt vaak niet opdagen op afspreken (vergeten).

Ik doe wat er van mij wordt verwacht.

Huidige belevenis van de dienst

Krijgt brief van VDAB/gelaten, gesprek interressen/ik weet niet wat ik wil, opvolggesprek met andere persoon/in de war, sollicitaties/stress, krijgt contract maar wordt niet geaccepteerd door collega's/ongelukkig.

Capacity Building Lokale Partnerschappen

JORDY

"Ik sta met mijn rug tegen de muur"

Context

Jordy is een Belgische jongeman van 28. Hij woont alleen in een huurwoning van slechte kwaliteit (van een huisjesmelker) in een dorp met beperkt openbaar vervoer. Hij woonde tot vorig jaar bij zijn moeder die zijn gokverslaving tolereerde. Hij heeft momenteel een leefloon.

Jordy komt uit een gezin met generatiearmoede. Toen hij jong was, is zijn vader gestorven door een arbeidsongeval. Hierdoor kreeg hij een afkeer van zwaar werk.

Door zijn lage IQ, haalde hij alleen een diploma van lager onderwijs. Hij zit zwaar in de schulden door zijn gokverslaving. Hij heeft geen rijbewijs.

Hij heeft het gevoel dat zijn situatie uitzichtloos is en is hierdoor depressief geworden. Tot overmaat van ramp is zijn woning niet onbewoonbaar verklaard, waardoor hij snel op zoek moet naar iets anders.

Sociaal netwerk

Beperkt netwerk met 'foute' vrienden (gokkers), OCMW trajectbegeleiding, begeleiding voor schulden

Problematieken

Geen vaste woonplaats ☒ Slechte woonkwaliteit ☒ Schulden Financiële onzekerheid ☒ Generatiearmoede ☒ Geen werk Beperkte werkvaardigheden ☒ Lage digitale vaardigheden ☒ Laaggeschoold Schooluitval ☒ Administratieve problemen Geen kinderopvang Cultuursloof Nieuwkomer Taalbarrière Analfabetisme Beperkte mobiliteit	Fysiek probleem Fysieke beperking ☒ Psychische problematiek ☒ Mentale beperking ☒ Lage zelfkennis Familiaal geweld Familiale problemen ☒ Moelijke thuissituatie Drugs/alcohol verslaving ☒ Game/gok verslaving Detentie verleden Agressie ☒ Moedeloos Gebrek aan zelfstandigheid Geen sociaal netwerk Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Intensieve ondersteuning op verschillende levensgebieden (woning, schulden, gokverslaving, Psychische problematiek). Een nieuwe verblijfplaats wordt dringend.

Drempels, motivaties & attitudes

Onvoldoende zelfinzicht, geen werkcompetenties.

Moedeloos door teleurstelling na teleurstelling. Hij wil nu eigenlijk gewoon met rust gelaten worden.

Huidige belevenis van de dienst

Krijgt doorgangswoning van OCMW/opgelucht, trajectbegeleiding/eerst bij maar dan geïntereerd (te veel ineens), opstart vrijwilligerswerk/angstig maar hoopvol.

Regio's en werkingsgebieden

- ☒ **West-Vlaanderen:** Brugge, ZuidWest, MidWest, Westhoek
- ☒ **Oost-Vlaanderen:** Meetjesland, Scheldeland
- ☒ **Antwerpen:** Heist-Berlaar-Nijlen, ZORA Werkt
- ☒ **Limburg:** Maesland, Midden Limburg, West Limburg, Zuid-Oost Limburg
- ☒ **Vlaams Brabant:** Noordoost Rand

JOHN

"Niemand begrijpt mij"

Context

John is een Belgische jonge kerel (23). Hij is opgegroeid in een tehuis voor bijzonder jeugdtorg woont momenteel in een middelgrote gemeente.

Hij komt uit een gezin met heel wat problemen (generatiearmoede, verslavingen) en heeft zelf ook een drugsprobleem. Hij pleegt kleine diefstallen en doet om zijn drugs te kunnen betalen.

Hij is vaak angstig in situaties die sociale vaardigheden vergen. Dat is dan ook één van de redenen dat hij zijn middelbaar onderwijs niet heeft afgemaakt.

Hij wordt nog altijd opgevolgd door sociale hulpverleners, zij sturen hem aan om een drugshulpverleningsprogramma te volgen.

Sociaal netwerk

Vroegere hulpverleners bijzondere jeugdzorg, andere sociale hulpverleners, beperkt sociaal netwerk zonder voorbeeldfiguren.

Problematieken

Geen vaste woonplaats Slechte woonkwaliteit Schulden Financiële onzekerheid ☒ Generatiearmoede Geen werk ☒ Beperkte werkvaardigheden Lage digitale vaardigheden ☒ Laaggeschoold ☒ Schooluitval Administratieve problemen Geen kinderopvang Cultuursloof Nieuwkomer Taalbarrière Analfabetisme Beperkte mobiliteit	Fysiek probleem Fysieke beperking ☒ Psychische problematiek Mentale beperking ☒ Lage zelfkennis Familiaal geweld ☒ Familiale problemen Moelijke thuissituatie ☒ Drugs/alcohol verslaving Game/gok verslaving ☒ Detentie verleden Agressie ☒ Moedeloos Gebrek aan zelfstandigheid ☒ Geen sociaal netwerk Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Psychologische hulp, gezond netwerk, afkicken drugs (maar dat alles wil hij zelf niet)

Drempels, motivaties & attitudes

Wenig motivatie om een opleiding te volgen of werk te vinden, zijn enige motivatie vandaag is drugs.

John is weigerachtig tegenover de begeleiding en werkt niet actief mee. Hij vindt het beu om altijd maar te moeten en heeft het gevoel dat er niemand is die hem begrijpt. Het is voor de begeleiders dan ook een uitdaging om hem te motiveren en te betrekken bij zijn begeleiding. Zijn multi-problematiek is zo groot en complex dat werken nog niet aan de orde is.

Huidige belevenis van de dienst

Gesprekken met verschillende hulpverleners/voelt zich gestigmatiseerd; na een aantal gesprekken haakt hij af

Regio's en werkingsgebieden

- ☒ **West-Vlaanderen:** MidWest, Westhoek
- ☒ **Oost-Vlaanderen:** Scheldeland
- ☒ **Antwerpen:** BODUKAP
- ☒ **Limburg:** Haspengouw, Zuid-Oost Limburg
- ☒ **Vlaams Brabant:**

Capacity Building Lokale Partnerschappen

ALBENA

*"Hoe krijg ik werk gecombineerd
met mijn gezin"*

Context

Albena is een 36-jarige vrouw van Bulgaarse origine. Ze leeft samen met haar man en 4 jonge kinderen. Ze wonen in een grote centrumstad en leven van een leefloon. Door verhoogde kinderbijslag is hun inkomen best OK.

Ze spreekt goed Nederlands maar schrijven gaat moeilijk. Haar man werkt niet omwille van fysieke problemen en kan/wil weinig doen in het huishouden.

Albena zou willen werken maar weet niet hoe ze dat kan combineren met haar gezin. Haar man is tegen kinderopvang en heeft liever niet dat ze werkt. Albena is laaggeschoold.

Ze heeft geen rijbewijs en kan niet fietsen, ze is dus aangewezen op het openbaar vervoer.

Sociaal netwerk

VDAB, OCMW, sociaal netwerk via school kinderen, brugfiguren vanuit de Bulgaarse gemeenschap. Ze heeft het moeilijk met zich te integreren in de Vlaamse cultuur.

Problematieken

- Geen vaste woonplaats
- Slechte woonkwaliteit
- Schulden
- Financiële onzekerheid
- Generatiearmoede
- ☒ **Geen werk**
- Beperkte werkvaardigheden
- ☒ **Lage digitale vaardigheden**
- Laaggeschoold
- Schooluitval
- Administratieve problemen
- ☒ **Geen kinderopvang**
- ☒ **Cultuursloof**
- Nieuwkomer
- ☒ **Taalbarrière**
- Analfabetisme
- Beperkte mobiliteit
- Fysiek probleem
- Fysieke beperking
- Psychische problematiek
- Mentale beperking
- Lage zelfkennis
- Familiaal geweld
- ☒ **Familiale problemen**
- Moelijke thuissituatie
- Drugs/alcohol verslaving
- Game/gok verslaving
- Detentie verleden
- Aggressie
- Moedeloos
- Gebrek aan zelfstandigheid
- Geen sociaal netwerk
- Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Werk en kinderopvang. Ze neemt contact op met de VDAB om haar mogelijkheden te leren kennen. Ze heeft reeds gefaald in andere VDAB trajecten.

Drempels, motivaties & attitudes

Ze is gemotiveerd om te werken als dat te combineren is met haar gezin. Albena is een sterke sterke vrouw met veel energie.

Zegt gemotiveerd te zijn maar haakt af bij sollicitaties (omwille van houding man). Ze twijfelt eigenlijk of ze wilt werken maar zegt dit niet.

Ze is stelt veel eisen met betrekking tot haar begeleiding.

Huidige belevenis van de dienst

Insert

Regio's en werkingsgebieden

- ☒ **West-Vlaanderen:** ZuidWest, Westhoek
- ☒ **Oost-Vlaanderen:** Stad Gent, Meetjesland, Scheldeland
- ☒ **Antwerpen:**
- ☒ **Limburg:** Genk, Maasland, Midden Limburg, Welzijnsregio
- ☒ **Vlaams Brabant:** Noordoostrand, Zuidwest Rand

THIERRY

"Waarom ik niet en de anderen wel?"

Context

Thierry is een 55-jarige Belgische man. Hij leeft alleen en heeft geen vaste verblijfplaats. Hij werd als kind geplaatst en heeft daar een hechtingsproblematiek aan overgehouden.

Hij heeft na zijn secundair onderwijs, die hij niet vol voltooit, tot zijn 35ste gewerkt in de horeca maar is dan ontslagen omwille van zijn drankproblematiek met agressief gedrag tot gevolg. Hij is ondertussen al 20 jaar werkloos. Hij spreekt goed Nederlands en een mondje Engels maar heeft weinig algemene vaardigheden.

Hij heeft nog altijd een alcoholverslaving (geeft dit niet toe) waardoor hij vaak niet komt opdagen op afspraken met de VDAB rond werk. Hij zijn recht op werkloosheidsuitkering verloren en klopt aan bij OCMW voor leefloon.

Hij doet ook niet vaak zijn briefbus (of digitale post) open. De onbetaalde facturen blijven maar opstapelen. Hij weet niet hoe beginnen aan zijn administratie.

Sociaal netwerk

VDAB, OCMW, geen vrienden of familie

Problematieken

- ☒ **Geen vaste woonplaats**
- ☒ **Slechte woonkwaliteit**
- Schulden
- Financiële onzekerheid
- Generatiearmoede
- ☒ **Geen werk**
- Beperkte werkvaardigheden
- ☒ **Lage digitale vaardigheden**
- Laaggeschoold
- Schooluitval
- ☒ **Administratieve problemen**
- Geen kinderopvang
- Cultuursloof
- Nieuwkomer
- Taalbarrière
- Analfabetisme
- Beperkte mobiliteit
- Fysiek probleem
- Fysieke beperking
- Psychische problematiek
- Mentale beperking
- Lage zelfkennis
- Familiaal geweld
- Familiale problemen
- Moelijke thuissituatie
- ☒ **Drugs/alcohol verslaving**
- Game/gok verslaving
- Detentie verleden
- Aggressie
- ☒ **Moedeloos**
- Gebrek aan zelfstandigheid
- Geen sociaal netwerk
- Mantelzorg

Begeleidingsvraag

Hij wil vooral gehoord en financieel geholpen worden maar heeft eigenlijk sociale contacten en een kader nodig.

Drempels, motivaties & attitudes

Hij heeft weinig doorzettingsvermogen.

Vooral boos omwille van verlies werkloosheidsuitkering, vertrouwt de hulpverleners niet meer.

Er is geen werkbereidheid. Hij wil vooral vooruit geraken zonder zelf te moeten werken.

Huidige belevenis van de dienst

Uitkering verliezen/boos, in beroep tegen beslissing/ strijdvaardig, hulp vragen aan OCMW/schaamte en hulpeloos gevoel

Regio's en werkingsgebieden

- ☒ **West-Vlaanderen:** Oostende, MidWest, Westhoek
- ☒ **Oost-Vlaanderen:** Meetjesland, Scheldeland
- ☒ **Antwerpen:** Heist-Berlaar-Nijlen, SELAB
- ☒ **Limburg:** Genk, Midden Limburg, West-Limburg
- ☒ **Vlaams Brabant:**

Capacity Building Lokale Partnerschappen

- Andere lokale input

In de regio Westhoek willen we inzetten op het opstarten van een **multidisciplinair samenwerkingsverband** (bestaande uit actoren wonen – welzijn/zorg – werk) die een **laagdrempelig, outreachend en aanklampend, breed generalistisch, flexibel, krachtgericht** ondersteuningsaanbod ontwikkelen voor de doelgroepen. De omschreven doelgroepen krijgen op alle nodige levensdomeinen ondersteuning en/of de reeds aanwezige hulp wordt gecoördineerd (casemanagement). Voorbeelden uit Nederland zoals [samen1plan](#) bieden inspiratie. Andere professionals (buiten het samenwerkingsverband) kunnen terugvallen op dit samenwerkingsverband voor consult.

Centraal in de visie van de regio staat dat de doelgroep zelf **de regie** en **het eigenaarschap** van hun ondersteuningstraject in handen neemt. Eigen regie betekent dus dat de doelgroep, zoveel als mogelijk bijgestaan door een (in)formeel netwerk, zélf bepaalt wie welke hulp verleent of ondersteuning biedt en op welke manier dit gebeurt!

De professional focust op een **participatief, “empowerend” traject** en functioneert als **coach, motivator, steunfiguur**. Er moet dus gestreefd worden naar een empowermenttraject met de persoon, waarbij dit traject een proces is tot subjectwording, de vorming van een zelfstandige, kritische, empathische, democratische persoon. **Deze manier van ondersteunen en hulp verlenen, vraagt een wezenlijk andere houding van professionals**. Nog te veel beslissen professionals op heden over het traject van een cliënt omdat het vaak ongemakkelijk voelt de doelgroep los te laten zonder zeker te weten of het goed zal gaan.

Doordat de doelgroep dus zelf inspraak krijgt, mee kan nadenken, mee stappen zet, krijgen ze minder het gevoel dat er een afhankelijkheid is ten aanzien van de actoren en de professionals. De doelgroep blijft dus in het volledige traject eigenaar van zijn ondersteuningsdoelen en er is meer slaagkans dat zij op lange termijn niet (blijvend) afhankelijk zijn van (verschillende) hulpverleners.

Wat heel belangrijk is in een landelijke regio als de Westhoek, is **de nabijheid van het hulp- en ondersteuningsaanbod omwille van de mobiliteitsproblematieken**. Wie niet beschikt over een rijbewijs of eigen wagen, en afhankelijk is van het openbaar vervoer, heeft vaak moeite om deel te nemen aan het maatschappelijk leven in de streek. Vaak wordt ‘mobiliteit’ ook gebruikt als een excuus om niet te kunnen werken, niet te kunnen participeren aan een hulpverleningstraject. Er moet dus binnen het samenwerkingsverband gekeken worden hoe deze drempel zoveel als mogelijk kan weggewerkt worden, eventueel via ondersteuning aan huis en ondersteuning in de ‘natuurlijke omgeving’ van cliënten.

We kiezen er in de Westhoek voor om niet in te zetten op ... aanbodgestuurde hulp en ondersteuning. Nog te veel beslissen professionals zelf over het ondersteuningstraject omdat dit het eenvoudigst is en het vaak ongemakkelijk voelt de doelgroep los te laten zonder zeker te weten of het goed zal gaan. Dit brengt met zich mee dat de professionele actoren zelf bepalen welke hulp en ondersteuning daadwerkelijk wordt verleend. De doelgroep wordt dan overgeleverd aan wat er voorhanden is of wat de professional vindt dat er moet gebeuren.

De argumentatie om niet te kiezen voor aanbodgestuurde hulp... **Juist het feit dat iemand de regie over zijn of haar situatie kwijt is, maakt dat iemand kwetsbaar is, zich onzeker voelt, een laag zelfbeeld heeft. De regie moet dus echt wel bij de doelgroep liggen**, maar wordt nog al te vaak (meestal met goede bedoelingen of omdat hulpverleners onder druk staan) afgenomen. Een **participatieve basishouding vanuit de professionals** in dit multidisciplinair netwerk is belangrijk om betrouwbaar te zijn. Procedures en technieken moeten van ondergeschikt belang (kunnen) zijn omdat er moet vertrokken worden vanuit de perceptie van de persoon en hoe deze de houding en de procedures waarneemt. Om oprecht en integer te zijn tegenover een ander en ondersteuning te kunnen bieden, moet de professional ook eerlijk zijn tegenover zichzelf, zich bewust zijn van zijn eigen gevoelens en deze accepteren en durven te uiten. Een hulpverlener moet gevoelens kunnen reflecteren (actief luisteren) zonder richting te bepalen (non-directief).

Capacity Building Lokale Partnerschappen

Empathie vormt hierin een kernwoord en geeft aan dat iemand zich kan inleven in de gedachten en gevoelens van een ander, zonder erover te oordelen.

Aanbod gestuurde hulpverlening vanuit een 'reparatiereflex' staat dus haaks op de visie waarbij de doelgroep de regie van zijn traject zelf in handen moet (kunnen) nemen. Weliswaar is het van belang dat de persoon gesteund, geadviseerd, gecoacht wordt door een professional en dat hij/zij op termijn niet blijvend afhankelijk is van hulpverlening/ondersteuning.

Lokale timing

Lancering Lokaal Addendum Westhoek	Vrijdag 28 april 2023
Deadline kandidaturen partners	Zondag 11 juni 2023 om 23u59
Beoordelen schriftelijke projectvoorstellen door jury	Uiterlijk vrijdag 23 juni 2023 worden de schriftelijke kandidaturen gelezen. Dinsdag 27 juni 2023 volgt een beslissing door beoordelaars wie kan pitchen.
Pitches voor de jury	Gereserveerde data voor pitches zijn donderdag 6 en vrijdag 7 juli 2023
Communicatie over beslissing	Woensdag 12 juli 2023
Ontvangen en beoordelen van weerwoord	Tot en met 26 juli 2023 om 23u59

Lokale contactpersoon

Heb je inhoudelijke vragen over het addendum?

Neem dan contact op met Lien De Vos, regisseur Sociale Economie en Werk Westhoek
(lien.de.vos@dvwesthoek.be of 051 970 404)

U dient uw kandidatuur via het daartoe bestemde [formulier](#) in ten laatste zondag 11 juni 2023 om 23u59 via volgend emailadres: lien.de.vos@dvwesthoek.be